

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Schisma.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

Satisfactio, Scandalum.

601

l. 6. Nav. cap. 26. num. 24. Cajet. quest. 1. de satisfact. Sor. l. 6. quest. 2. art. 1. col. penultim. contra Scot. dist. 15. quest. 1. Palud. 16. art. 2. Capriol. Syl. l. c. n. 8.

Qui non fecit poenitentiam tempore praescripto, debet facere alio.

Et si omne opus ex gratia profectum, est satisfactorium, magis tamen ceteris paribus satisfacit, cum pœnale est ex se, vel ex parte complexionis pœnitentis. Vide Val. l. c. col. 5.

Pœnitens dicens aliis impositam poenitentiam, non peccat mortiferè, nisi id grave damnum adferat. Syl. confessio. 1. n. 23. Vival. de satisfact. num. 33.

A D D I T I O.

Scandalum.

Scandalum est re mala, vel speciem mali habente, alteri dare peccandi mortaliter occasionem, quod si id intendas, vel ex se res ad id inducat, mortale est. Vide Cajet. *vers. scandalum.* Syl. eod. num. 1. Fum. 16.

Si scandalum oritur ex alterius malitia, non ideo omnittendum opus licitum; si verò ex infirmitate, vel ignorantia, differendum est, si differri sine peccato potest. Vide Fum. l. c. n. 2. Syl. l. c. n. 3.

Scandalizatus dicitur populus, si decem graves viri & honesti scandalizantur.

Schisma.

1. Schisma est voluntaria & pertinax subtractio & separatio ab obedientia universalis Ecclesiae, vel Summi Pontificis, qui principem in Ecclesia locum tenet. Hinc habes eum qui se separat ab obedientia sui Praelati, vel Principis, vel particularis Ecclesiae seu diœcesis, non esse propriè schismaticum; sed ut quis sit propriè schismaticus, debet esse rebellis formaliter in Papam ut Papa est, seu quatenus est supremus Christi Vicarius, tom. 2. circa primum Decalogi præceptum, disp. 3. qu. 4. punct. ult. § 5 n. 1. Ep. 2.

2. Schisma est peccatum mortale gravissimum ex suo genere, quod reddi nequit veniale ex parvitate materiae: & si accedat error intellectus, aut contemptus specialis, continet mali-

malitiam specialis inobedientiæ: aut hæresis. *Ib. n. 11. & seq.*

3. Schismatici privantur jurisdictione, saltem postquam denominati fuerunt tales; excommunicantur ipso facto statim ac schisma factis, aut verbis, aut alio signo externo manifestant; incurrunt pœnam inhabilitatis ad beneficia; non tamen incurrunt ipso facto privationem beneficiorum priorum adeptorum præciso alio delicto; neque irregularitatem quamdiu delictum non sit notorium. *Ib. n. 7. & seqq.*

4. Suscipiens ordines à schismatico, saltem denunciato, incurrit suspensionem ab usu ordinum ab eo susceptorum: suscipiens autem beneficia vel dignitatem, privandus est beneficio vel dignitate Ecclesiastica *Ibid. n. 13.*

Scripturae.

Vide v. *Peccatum.*

Secretum.

Vide v. *Detractio, Restitutio.*

1. Revelans secretum, cujus revelatio redundat in alterius grave damnum vel injuriam, mortaliter peccat, præsertim si commissum fuit ei secretum sub sigillo. Revelare tamen uni vel duobus qui illud celabunt, non videtur peccatum mortale, nisi id quod detegitur, vergat in infamiam aut grave detrimentum alterius; aut modò non detegatur illi cui certo vel probabiliter creditur eum, qui secretum commisit, voluisse celari. *tom 2. de restitutione in particulari, disp. 2. quasi. 2. puncti unio n. 1. & 2.*

2. Qui aperit secretum magni momenti, quod credebatur esse parvi momenti, non videtur peccare mortaliter, modò adhibeant debitam diligentiam ad cognoscendum num secretum esset magni momenti. *Ib. n. 3.*

3. Violans secretum absque justa causa cum alterius detrimento, tenetur ad restitutionem; censetur enim causa iniusta damni. Et hoc verum est, etiam quando secretum commissum fuit cum pacto tacito; ut accidit quando quis gratia petendi consilii aliquid manifestat Advocato vel Confessario, &c. intendens secretum celari. Hinc infer, aperientem & le-